

WORK SHOP

LIBEREC*29.-30.3.23

PRAKTICKÉ NÁSTROJE
PRO ORGANIZACI
NAKLÁDÁNÍ
S ODPADY
VE ZDRAVOTNICTVÍ

LIBEREC/TECHNICKÁ UNIVERZITA*BUDOVA G/UNIVERZITNÍ NÁMĚSTÍ

T A
Č R

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V LIBERCI

inisoft Consulting

KHS
Libereckého kraje

Odborná veřejnost

Jaký je největší problém zdravotnictví z pohledu nového zákona

- Zdravotnické a veterinární odpady ukotvené do zákona
- Potřeba zavedení dokumentace v podobě pokynů,
- Nutnost řešit nakládání odbornou osobou
- Převést školení do termínů a rozsahu mimo běžné standardy
- Složitě zajišťovat označování odpadů
- Obaly a jejich certifikace

Odborná veřejnost

Jaký je největší problém zdravotnictví z pohledu nového zákona

- Oddělené soustředování odpadů
  - Zákaz „upuštění od třídění“
- Sklad u původce
  - Svoz odpadů z detašovaných provozů
- Řešení jejich přepravy – termíny pro provoz biologických odpadů
- Úprava odpadů a další nakládání s ním
- Problémy s KHS - rozhodnutí

Zdravotnický a veterinární odpad v zákoně

Zákon se poprvé zmiňuje o odpadech ze zdravotnictví a veterinární služby

- Považuje je za důležité, komplikované a potřebné dozoru

S ohledem na specifické požadavky a nebezpečnost odpadů ze zdravotnictví a veterinární péče jsou nově nastaveny požadavky na nakládání s tímto druhem odpadu. Jednak je doplněna povinnost týkající zpracování pokynů pro nakládání s těmito odpady v místě jejich vzniku. Tato povinnost se týká zejména zdravotnických zařízení. Dále mají obdobnou povinnost právnické a podnikající fyzické osoby, které jsou chovateli hospodářských zvířat ve smyslu veterinárního zákona.

Podrobně je upraveno nakládání s odpady ze samoléčby a domácí péče, které doposud nebylo regulováno. Zde je zdůrazněno, že odpovědnost za tyto odpady má primárně poskytovatel zdravotních služeb. Pacient pak musí nakládat s odpady v souladu s jeho pokyny.

Zdravotnický a veterinární odpad ve vyhlášce

Definice hovoří o odděleném soustředování, ale bez jasnější metodiky

Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče musí být odděleně soustředovány od okamžiku svého vzniku, a to alespoň v následujícím rozsahu:

- a) ostré předměty,
- b) nepoužitelná léčiva,
- c) odpady určené ke spálení,
- d) odpady určené k dekontaminaci a
- e) komunální odpad.

Pro odpady ze zdravotní a veterinární péče zákon nastavuje přísnější požadavky oproti předchozí právní úpravě. Na úrovni vyhlášky jsou nastaveny podrobnosti vztahující se k pokynům pro nakládání s těmito odpady a školení zaměstnanců.

Vyhláška rovněž nastavuje podmínky úpravy infekčního odpadu v zařízení určeném pro nakládání s odpady, které provádí odstranění nebezpečné vlastnosti infekčnost.

Zavedení dokumentace v podobě pokynů

Odkud vznikl požadavek na zavedení této dokumentace?

- Pouze původce je povinen zpracovat pokyny
  - Termín na jejich vypracování byl do konce r. 2022
- Školení, které by mělo logicky vycházet z pokynů, ale nevychází
  - Je povinné od 1. 1. 2021
- Kdo a kdy školí
  - Každý, **kdo nakládá** s odpady ze zdravotnictví
  - Nad 10 t ročně – 1x za rok, pod 10 t ročně 1x za 3 roky

Řešení nakládání s odpady odbornou osobou

Nový zákon o odpadech zrušil statut tzv. odpadového hospodáře

- Požadavek na zajištění nakládání s těmito odpady = jmenování
  - Toto slovo v zákoně není uvedeno, ale zde zřejmě nestačí uvedení této povinnosti do pracovní náplně
- Jmenování je oboustranný krok, který musí být proveden písemně, oproti podpisu a „osoba odpovědná“ má svou odpovědnost i v trestně právní
- První problém, který řešíme je, zda se osoba odpovědná má/nemá objevit na štítku odpadu
  - Za mě, nemá – důvody ... odpovědnost na pracovištích, nepřítomnost, jmenování za IČO, nikoliv za provozovnu

Školení o nakládání s odpady

Školení odpovídá vyhl. č. 273/2021 Sb. př. 49

- Rozsah školení není velký
- Není technicky možné proškolit odděleně různé zaměstnance
- Přejít na elektronické proškolení
- Jak je to s osobou školitele
  - Vede se tomu nějaká odbornost?
  - Může to být kdokoliv?

Označování odpadů

K odpadům přistupujeme jako k chemickým látkám

- Tak je to bráno i z pohledu označení a také nebezpečných vlastností
- U zdravotnických a veterinárních odpadů je nařízena doplňková tabulka, která uvádí další části
  1. časem vzniku odpadu,
  2. konkrétním oddělením, kde odpad vznikl,
  3. jménem osoby zodpovědné za nakládání a označení,
  4. údajem o hmotnosti odpadu a
  5. údajem o dalším způsobu nakládání.

NEBEZPEČNÝ ODPAD

HP 3 Hořlavé, **HP 4** Dráždivé – dráždivé pro kůži a oči, **HP 5** Toxicita pro specifické, cílové orgány (STOT) / Toxicita při vdechnutí, **HP 6** Akutní toxicita, **HP 7** Karcinogenní, **HP 10** Toxické pro reprodukci, **HP 11** Mutagenní, **HP 14** Ekotoxický

180106 Chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky

Datum a čas vzniku:

Číslo střediska
(oddělení):

Hmotnost (kg):

Odpovědná osoba:

Další způsob
nakládání:

Obaly a jejich certifikace

Pro obaly, které slouží jako shromažďovací prostředek jsou stanoveny parametry

- Pytel – min. 0,1 mm a max. 100 l
- Klinik box – uzavíratelný a certifikovaný proti propíchnutí
- Největší problém je značení

T A
Č R

Oddělené soustředování odpadů

Podle nového zákona je povinnost maximálně třídit

- Tato povinnost se pro právnickou a podnikatelskou osobu fyzickou vztahuje vůči všem odpadům
- U komunálních odpadů se třídí do důsledku – 5 + 1
  - Komunální odpad a tříděné složky – papír, plast, sklo, kovy, bioodpad
- Pro zdravotnický odpad jsou (dlouhodobě) zavedeny i další pravidla
  - Doba zdržení na pracovišti
  - Doba zdržení na shromaždišti (skladu)

Neoddělené shromažďování

Po staru „upuštění od třídění

- U původce se jedná o možnost upustit od třídění pouze pro ostatní odpady
  - Nebezpečné smí netřídít (mísit) pouze oprávněná osoba v rámci schváleného zařízení
- Tato část je problematická pro velkou část zdravotnických zařízení
  - Především pro velká, nebo stará se starou výstavbou a nepropojenou komunikační sítí
- Tato část je problematická i pro nakládání s komunálními odpady
  - Zde nelze žádat o upuštění od třídění vůbec

T A
Č R

Sklad u původce

Nový termín, nové povinnosti

Starý zákon

- Jedno IČO mohlo předat odpad samo sobě v rámci provozoven
  - Evidence z IČP A00 – AN3 na druhé IČP B00 – BN3 (s odpadem ze své provozovny)

Nový zákon

- Podle nového zákona to již nelze provést toto předání mezi vlastními IČP
  - Příjemce si zavede sklad u původce – má přiděleno IČZ
    - Předává pouze OO do 100 t ročně, IČZ ve tvaru CSYxxxxx
    - Předává OO nad 100 t ročně, nebo i NO, IČZ ve tvaru CZYxxxxx

Přeprava nebezpečných odpadů

V tomto případě odpadů ze zdravotnictví

- Doba zdržení na vozidle je poloviční oproti jiným (nezdravotnickým) odpadům
  - Max. 24 hodin
- Pro naši zprávu je přeprava, z pohledu emisí, spíše marginální
- Pro původce je to někdy neřešitelný problém
  - Kde jsou technická zařízení pro zpracování odpadů – spalovny
  - Jaká je dosažitelnost
  - Jaké jsou jejich kapacity

Přeprava nebezpečných odpadů

- Přeprava v režimu ADR
- Pro UN 2814 a 2900 vždy plná ADR
- Pro UN 3291
  - Nadlimitní v plném rozsahu
  - Podlimitní podle výpočtu
- Vždy přeprava ohlášená do SEPNO
- Při předání do mobilního zařízení nese odpovědnost za přepravu, značení i ADR provozovatel zařízení

Úprava odpadů a další nakládání s ním

Zákon obecně řeší, v blízké budoucnosti, zákaz skládkování odpadů

- Jedná se především o odpady využitelné
  - Opětovné použití, materiálové, energetické
- Energeticky využitelné jsou i ty, které mohou shořet – pro skládkování se jedná o takové, které mají výhřevnost **v sušině** vyšší než 6,5 MJ/kg
- Jinak – ty který mají spotřebu kyslíku (AT4) vyšší než 10 mg O₂/g sušiny
- Zákaz skládkování zdravotnických odpadů přišel již s účinností vyhl. č. 273/2021 Sb.
  - Byl do ¾ roku posunut na nové období – ale nakonec bude skládkování zakázáno

T A
Č R

Rozdíl v emisích při různých metodách

Složka	TZL	NO _x	CO	SO ₂	TOC	HF	HCl	Co	Cd+Ti	Hg	Kovy	PCDD/F
Jednotky	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	g/t	µg/t
Spalovna „A“	64	1289	68	323	61	6	65	323	0,3	0,3	3	0,6
Spalovna „B“	10	1396	24	34	15	2	9	0,004	0,05	0,03	0,2	0,0002
Spalovna „C“	20	1845	75	22	20	1	37	0,008	0,04	0,2	0,2	0,0001
Spalovna „D“	2,6	872	324	30	17	0,2	18	0,004	0,01	0,003	2,1	0,01
Prům. hodnoty	24	1350	123	102	28	2,3	32	81	0,1	0,133	1,375	0,153
Složka	CH ₄	CO ₂										
Jednotky	g/t	g/t										
Skládky	35750	107000										
Složka	CH ₄	CO ₂										
Jednotky	g/t	g/t										
Autoklávy a jiné												

Problémy s KHS - rozhodnutí

Komu vydat souhlas ke zpracovaným pokynům

- Tomu, kdo je původce odpadů ze zdravotnictví
  - I těm, kteří nemají schválený provozní řád zdravotnického zařízení

V souladu s § 89 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“) je právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je původcem odpadu vznikajícího při poskytování zdravotní péče, nebo odpadu, který vykazuje stejné vlastnosti a rizika a vyžaduje zvláštní nakládání jako odpad ze zdravotní péče, povinna zpracovat pokyny pro nakládání s těmito odpady v zařízení, kde tento odpad vzniká. Tyto pokyny tvoří součást provozního řádu zpracovaného podle zákona o ochraně veřejného zdraví a schváleného místně příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví (hygienickou stanicí).

Odpady, které vznikají při výuce např. ve zdravotnických školách nebo na lékařských fakultách naplňují z tohoto pohledu definici zdravotnického odpadu dle § 88 a vztahuje se tak na ně povinnost zpracovat pokyny dle § 89 zákona o odpadech.

Problémy s KHS - rozhodnutí

Aplikace osmimístných katalogových čísel - podruhů

- Jsou zahrnuty ve schvalovaných pokynech
- Původně, podle přechodných ustanovení, k použití od 1. 1. 2024
- Po novele vyhl. č. 273/2021 Sb. posunuto na termín od 1. 1. 2025

Některá KHS již vyžadují použití, když jsou schválená

T A
Č R

Děkuji za pozornost